СТУДЕНТ
STUDENT ETUDIANT

JUL - AUG
1989
VOL.21 NO. 106

ГАЗЕТА УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА КАНАДИ 50 cents CANADA'S NEWSPAPER FOR UKRAINIAN STUDENTS

СУСК відвідує Україну!

Андрій Винницький

Зірка Кудла

"Шановні друзі! Запрошуємо Вас до Київського університету ім. Т. Шевченка. Ми пропонуємо Вашій делегації у складі чотирьох представників СУСК-у також відвідати інші міста і вищі навчальні заклади в них з 6 травня по 1 червня"

Цей лист надійшов до Союзу Українського Студентства Канади (СУСК) після ініціятивних старань Григорія Близнюка, голови СУСК-у, який в лютому цього року був в Україні і розпочав був переговори про можливість встановлення офіційного обміну канадського та радянського студентства. Обидві сторони погодилися на умови перебування канадців і переговорили маршрут.

22 березня 1989р. В. Черниш, секретар міжнародних зв'язків Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді офіційно запросив представників СУСК-у відвідати Україну.

Ще зовсім недавно СУСК зображували як організацію яку очолюють буржуазні націоналісти. Чи це запрошення свідчить про те, що справді проходять зміни в Україні? Чи це гласність в найкращій формі? Все ж таки, навіть два роки тому, таке запрошення від офіційного органу партії канадські українці вважали б неймовірним.

СУСК взяв історичний крок вперед.

Делегація СУСК-у складалася із слідуючих осіб: Григорій Близнюк, Нестор Гула (редактор *СТУДЕНТ-а*), Олесь Охрим (голова студентського клубу при торонтонському університеті) і Оксана Родак (член студентського клубу при торонтонському університеті). Ці студенти мали надзвичайну нагоду подорожувати по східній і західній Україні, зустрічатися з студентами України, довідатися які їхні зацікавлення та обговорити їхні організації, і найважливіше, щоб розпочати діялог, який, надіємось, буде довго тривалим. Голова СУСК-у Григорій Близнюк заявив, що якщо все піде згідно з планом, декілька студентів з України приїде до Канади в час річного Конгресу СУСК-у.

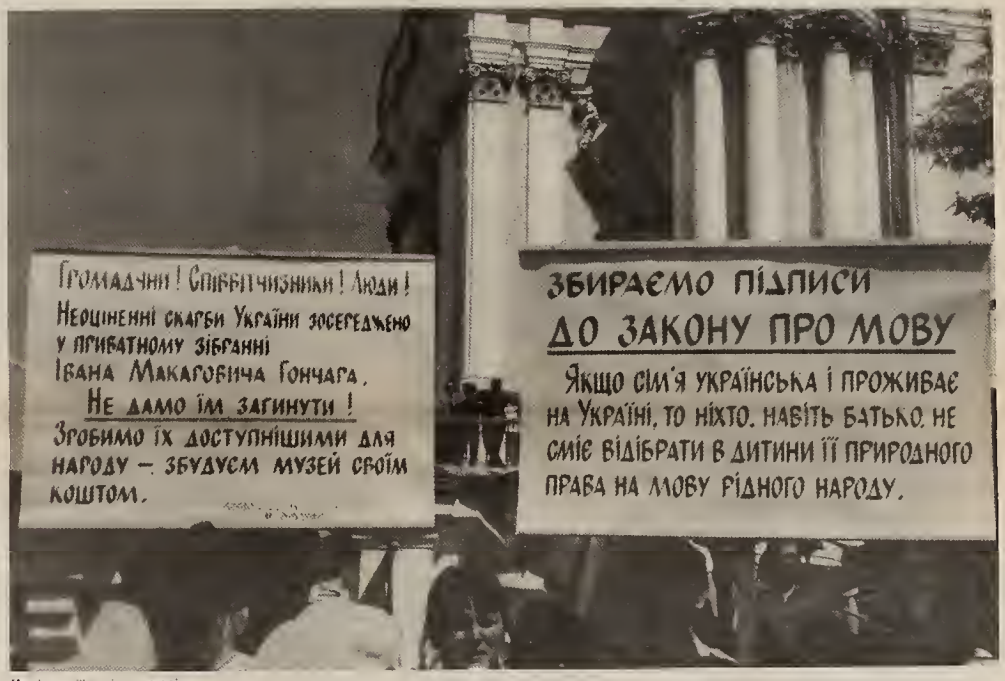

На Андріївським узвозі.
On the plaza of St. Andrij.

Канадська делегація відвідала слідуючі міста: Київ, Чернігів, Харків, Полтаву, Кіровоград, Запоріжжя, Одесу, Канів, і Львів. Вони подорожували головно поїздами і в кожному місті вітали їх комсомольці на станції. (Не всі члени "привітальної групи" були студенти. Старші особи в темних убраннях також були присутні.) Після зустрічі на станції, їх відправляли на офіційні сходини, де СУСКівці про себе дещо оповіли і познайомили слухачів з життям української громади в Канаді, показуючи прозірки. Тоді їм студенти України задавали специфічні питання, наприклад: "Коли студенти кінчають університет - їм вибирають працю чи вони мусять самі шукати її? Чи існує велике безробіття в Канаді? Чи важко знайти квартиру? Котрі твори наших сучасних поетів і письменників ви читаєте? Що ви робите у вільний час? Чи є українці в канадському уряді і які становища вони там займають? Які стосунки українців з іншими національностями? Чи співаєте українські пісні? Чи є у Вас естрадні групи крім *Рутинчок*, *Любо* що виконували б диско, рок чи інші пісні українською мовою? Чи є багато віруючих?

СУСКівці також мали нагоду задавати питання і їх найбільше заскочив брак історичних підручників, які охоплювали б період від Другої Світової Війни до Брежнєвських часів. Наприклад, совєтська історія зручно замовчувала договір, підписаний большевиками з нацистами в 1939р (договір Молотова - Риббентропа). Оксана Родак, делегатка СУСК-у, заявила: "Скачуть від двадцятих років до вісімдесятих, ніби нічого не діялося протягом 60 років"! Натомість, СУСКівці завважали, що штучний голод, витворений Сталіном в 1932-1933р., обширно відкрито обговорюють.

Особливо цікавими були відвідини могили студентів, замордованих большевиками 29 січня 1918р. в бою під Крутами. Їх туди запровадила Валя Єличенко, членкиня недавно заснованої *Громади* (див. статтю), яку в між часі виключили з університету за її діяльність в цій організації. На цій могилі нема пам'ятника, хреста чи якого-небудь іншого знаку. Це просто галявина в лісі, знана декотрим особам, як кладовище полеглих студентів.

Завваги щодо релігії теж були цікаві. Багато комсомольців заявили, що вони атеїсти, але підтримують тих, які борються за свободу релігії.

Після повернення до Канади делегація СУСК-у назагал непевна щодо своїх вражень. Так, вони мали нагоду зустрічатися з студентами України і відвідати землю своїх батьків, і все ж таки, спадщину. Також могли до деякої міри перевірити чи гласність є дійсністю. Але поза тим є й непевність.

Найприємніше провели час з студентами, які не були комсомольцями і не були струменем ідеології Партії. Звісно, ті далі делегації на пам'ятку синьо-жовті сорочки з Київського Державного Університету і показували як повівають синьо-жовті прапори на площах. Зовнішні зміни всюди побачили. Але, не

продовжиться на ст. 2

INSIDE
This issue

Редакційне	2
Репортажі з України	4
Чічі Модал	11
Rambling Mind	3
KGB FILES	3
Панель бонзів	12
Народний Рух	8
ГРОМАДА	7
	10

STUDENT
620 SPADINA AVE.
TORONTO,
ONTARIO
M5S 2H4

SECOND CLASS
MAIL
REGISTRATION
#7606

Editorial

ЯК МИ ГОВОРИМО?

Lookit that prevalence of Ukrainian in this issue! This should not come as too much of a surprise. Over the past year and a half, the content has reflected the new opportunities for contacts with Rootland, and STUDENT has made efforts to treat subjects not usually associated with ethnic, political or social interests in Ukrainian, in order to teach ourselves (let's be honest, if not modest, about hopes of reaching readers) a practical vocabulary necessary for practical application. This has come partly because of the influence of arriving there-horns, and partly because of a general realization of the impending crisis of assimilation otherwise known as "use it or lose it." In the past, some have seen this as editorial insensitivity to those who don't read the language. And, in the recent words of SUSK president Greg Blysniuk, "I wish all of SUSK would Ukrainianize, but it's not going to happen overnight."

However, we saw this issue as an opportunity for communicating SUSK impressions of a historic official trip to Ukraine back to them. A.H., our man from Lviv, the author of the *Panel Bonziv* article, gave us an excellent and objective account of a panel of North American pundits sounding off about Ukraine, the reactions they managed not to arouse in their audience, and much else that was valuable.

Through newly opened pipelines, (all those French and German contracts finally paid off) we got assorted articles on everything from Uke music to politics. Nestor managed to enlist a potential columnist for STUDENT in Ukraine, whose first article, *Шум і Студенти*, appears in this issue. This will continue.

The final, and perhaps surprising fact is that the vast majority of the material we received was in Ukrainian. So, enough diplomacy. Read on.

СТУДЕНТ
STUDENT ЕТUDIANT

STUDENT is published bi-monthly by Student Newspaper Publishing. Subscription rate is $6.00 for 10 issues.

STUDENT is an open forum for fact and opinion, reflecting the interests of Ukrainian Canadian students on various topics – social, cultural, political and religious.

The opinions an thoughts expressed in individual signed articles are the responsibility of their authors, and not necessarily those of the STUDENT staff. STUDENT's role is to serve as a medium through which discussion can be conducted on given issues from any point of view. Letters to the editor are welcome. We reserve the right to edit material for publication.

STUDENT enjoys Special Subscriber Status with the Canadian University Press (CUP). Now ain't that special!

Letters

Добридень, друзі!

Ми раді нагоді налагодити поштовий зв'язок студентством Канади й України для співпраці у рамках СУСК-у, жвавого обміну інформацією про свою діяльність, подальшому розширенню контактів між українськими студентами власне в Україні та українськими студентами в Канаді.

Можна сміливо стверджувати, що в Українській республіці пробуджуються національні сили, зростає національна самосвідомість нашого народу, поступово зникає національний нігілізм. Можливо, вам здається, що ці слова не зовсім відповідають дійсності, що стан української мови і всього українського в Україні жахливий. То є, на жаль, так. Але коли порівняти стан 5 років тому з нинішнім, то прогрес є очевидним. У своєму прагненні до відродження нації ми сподіваємося, що вся українська діаспора від Канади до Австралії сприятиме цьому об'єктивному процесові. Найважливішим кроком у цьому напрямку є налагодження живого безпосереднього контакту між нами. Жваве спілкування зробить нас більш поінформованими, а отже і більш об'єктивними.

Ми знаємо яке чільне місце займає українська культура у канадському суспільстві і ми горді тим, що наші співвітчизники за тисячі миль від рідного дому плекають отче слове і культуру, що не скажеш, на жаль, про декого тут.

Студентство має цілий ряд своїх проблем та інтересів, що є досить специфічними. Ваша делегація, мабуть, достатньо ознайомилася з нашою системою навчання. На жаль, ми не маємо змоги зробити порівняльний аналіз, тому хотілося б прочитати ваші думки щодо цього. Взагалі нас цікавить усе з життя українського студентства Канади: чи маєте своє видання, які свята відзначаєте, як проводите вільний час, яка українська студентка в Канаді найкрасивіша і т.п.

Газета *Київський університет* багато місця у своєму останньому номері відвела питанню про *вплив на студентське середовище з боку деяких неформальних об'єднань* і про оцінку цього явища. Сподіваємося це вас зацікавить.

По цьому, на все добре.

Допобачення!

Андрій Дашко
Студент факультету журналістики Київського університету

I would like to take this opportunity to commend the Ukrainian Canadian Students' Union (SUSK) for taking a much needed giant step forward by travelling to Ukraine and establishing direct contact with students there.

There will no douht be flack from certain members of the Ukrainian Canadian community since SUSK's invitation to visit Ukraine came from the KOMSOMOL. Unfortunately, this is the only way of getting your foot in the door and taking advantage of *glasnost* because, afterall, who know's how long it will last ?!

Student exchanges such as this can only benefit both East and West. I look forward to hearing the SUSK delegations' impressions of *glasnost* and *perestroika* during the SUSK Congress in August.

Maintain the communication and good luck!

Kateryna Melnyk
Mississauga, Ontario

The Ukrainian Canadian Students' Union (SUSK) should issue publically a statement of condemnation to the Chinese government for their terrorist acts against Chinese students and workers, who are risking their lives for democracy.

We need to show our full support, be it by writing letters to leaders of the Chinese Canadian community or taking part in their demonstrations.

SUSK especially should show their solidarity with Chinese students. As Canadians of Ukrainian descent, we should have no problems whatsoever understanding the plight of the Chinese in Tiananmen Square.

Nadia Osadca
Toronto, Ontario

СУСК відвідує Україну

(продовження із ст. 1)

знати куди ці зміни проникають? Окрім всього, французи розуміють гласність як прозорість а не активну відкритість. В недавно виданій книжці A. Barnett і N. Bielski *Soviet Freedom* (London, 1988) цитується Словник Макарова 1902р. в якому гласність пояснюється так: "повідомити людей про дану річ, проголосити публічно перед народом, перед світом".

Виникали разючі відхилення від програми Комсомол затримав делегацію СУСК-у в Одесі 22 травня, всупереч проханням доглянути, щоб вони були в Каневі на Шевченківські святкування. Це свідчить, що підступність і брак чесности і далі панівні серед апаратників. Видно, що комсомольці побоялися дозволити СУСКівцям відсвяткувати національне свято, побоялися демонстрації за національні права і свідчень делегації з Канади про такі події на Заході.

Ні в одному місті не попередили місцевих студентів, що такого і такого дня прийжджатиме делегація з Канади. Провід Комсомолу оправдувався твердженням, мовляв, що СУСК не здав маршруту на час. Це неправда. Саме запрошення з Комсомолу з датою 22 березня 1989р. свідчить, що два місяці заздалегідь маршрут був заплянований. Два місяці - це хіба не досить, щоб повідомити студентів про приїзд канадців?

Але в цім справді нема нічого нового. Делегація СУСК-у сподівалася дещо такого але, на жаль не до такої міри.

Напрікінці (і цього мабуть можна було сподіватися) найбільш приємними були зустрічі зі студентами, які необтяжені офіційними функціями. Особливо цікаві були розмови з членами недержавного студентського Братства. СУСКівці були присутні на засіданнях 80 - 90 делегатів Братства. Це організація, яка поступово розростається і має філії по майже всіх Інститутах, політехніках і університетах.

Якщо все піде як заплянована, можемо сподіватись на Конгресі СУСК-у в Оттаві шість делегатів з України (по два зі Львова, з Києва і з Харкова). Ця делегація представляє собою "необтяжених" студентів України, тобто студентів, котрі нам (СУСКівцям) змальовують правдиву картину гласності в Україні.

Читайте в цьому числі (*СТУДЕНТ-а*: Ґригорій Блінюк і Оксана Родак, члени делегації СУСК-у, описують особисті враження їхньої подорожі. (Нестор Ґула і Олесь Охрим перебувають покищо в Європі - Нестор в Польщі, Олесь у Франції).

З папок КҐБ
(Комітету Ґенерального Базікання)

Тепер таки дійсно епохальні часи на Україні. Можливо вперше в існуванні СТУДЕНТ-а, часопис в Україні сприймав наш коментар в дусі, в якому він був написаний. Журнал УКРАЇНА передрукував наше захоплення календарцем, в числі 19 (травень) ц.р. Навіть довелося редакції рубонути у відсіч якомусь сталінському пуританові. Ми вдячні, що редакція переклала наш коментар. Тому, що в нас ще не явилася українська версія, подаємо статтю в повні. За дальшими коментарями, зверніться до ЧіЧі.

Що вітинку з текстом ми одержали від нашого читача з Канади:

"Тепер, товариші, ми бачимо, що ваша відвертість, яка є наслідком гласності, серйозна. Журнал *УКРАЇНА* видрукував кишеньковий календар тиражем у 1 мільйон 125 тисяч копій. На ньому зображено молоду жінку у явно не соціалістичній позі. Вона стоїть без бюстгалтера у мокрій прозорій блузі, через яку видно красу і щедрість юного тіла, що так довго приховували на Україні. Календарі користуються величезним успіхом на Заході серед молодих чоловіків українського походження, які носять їх у кишенях своїх сорочок. У такий спосіб вони, нарешті, виконали давню мрію своїх батьків, які тривалий час благали їх "носити Україну близько до свого серця" З нетерпінням, затамувавши подих, ми чекаємо нових виявлень відвертості".

Спочатку ми всміхнулися, подумавши про таке наївне, хоч, може, й з іронією розуміння гласності А потім в солідній аудиторії де розповіли про цю притичину, одержали таку записку з нерозбірливим підписом: "У недалекому минулому буржуазні ідеологи прагнули переправити в нашу країну аналогічні календарики, та й інші малюнки, будь-яким способом, аж до контрабанди Невже треба було чекати іншого відгуку на ваш календарик? Це, чого вони (канадці та ін) добивались з великими труднощами, тепер ми самі даємо їм в руки".

Прочитали й засумували: не перевелись ревнителі нашої цноти У "недалекому минулому" багато що було інакше.

Nestor Gula, *STUDENT* editor, world traveller and part-time enigma experienced one of the basest forms of Russification while travelling in Ukraine on the SUSK trip. The absence of the hard "g" sound in contemporary Ukraine bad everyone pronouncing bis name "Hula" instead of Gula. In Kharkiv, after repeated attempts to correct their pronunciation of his name, Nestor was introduced at the public meeting as Nyestor Hula, phonetically: Nye'-stor Hool-a' (with the accent on the 2nd syllable).

СТУДЕНТ
STUDENT STUDIANT

Staff this issue:

Greg Blysniuk
Zirka Kudla
Nestor Gula
Taras Gula
Oksana Rodak
Oksana Smerechuk
Andriy Wynnyckyj

Please address all correspondence to:

STUDENT
620 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
M5S 2H4

AUGUST 13, 1989 A.D.

Second Class Mail Registration
#7606
Postage paid cash in Toronto

Due to editorial procrastination, (we figured we'd wait until some of the SUSK delegation returned from Ukraine) and to the absence of direction by the real and true editor, we have made this entry somewhat dated. But quaint. We apologize.

This is an abbreviated Rambling Mind because I am extremely busy organizing our, SUSK's, trip to Ukraine. I just wanted to add a few notes about this trip, the future of STUDENT, and other unconnected thoughts which I cannot possibly foresee in the first paragraph.

This is written, as are most articles in STUDENT, at a very late hour (i.e. threeish in the morning) after consuming too much nicotine and caffeine. This condition is due to several reasons. The first, and main reason is that there is absolutely no communication between various USC's and STUDENT. This statement applied to SUSK as well, until I started seeing more of the president Greg Blysniuk due to the Ukraine trip. I'd like to thank all the people who promised, threatened, to submit articles but did not. You reaffirm my deep belief in humanity.

Since I am not going to be at the SUSK Congress this year, (I shall he somewhere in the Carpathian mountains) the STUDENT congress is officially moved to the 18th of August, in Toronto. I do not think that this will inconvenience anybody, since no one but me has ever attended one of these since I have been editor. Also, very few people have voting rights, according to the STUDENT constitution, and most of the people who do are not students anyways. See last line in previous paragraph.

However, for some sado-masochistic reason, I shall probably continue to be STUDENT editor next year. It depends mostly on what happens in Ukraine, contacts, newspaper - exchanges etc.

As for the Ukraine trip, well a fact that has not been widely published is that SUSK was indeed invited by the Komsomol at the Kievan State University. Big stuff! This is undoubtedly deplorable in some segments of the Ukrainian community, but the only way SUSK could accomplish much of what it hopes to accomplish. No unofficial group could arrange to have SUSK delegates speak to a gymnasium full of Ukrainian students at an Ukrainian university. The SUSK delegation will he meeting with these unofficial groups as well as various Ukrainian dissidents. And not to worry, we will sweep all the communists from under our beds before we go to sleep.

2:30 рано. Члени студентського Братства. Стоять із ліва: Троцький, Андрій Вінничук, Ігор Махнівець, Ґригорій Блюнюк. Сидять із ліва: Дем'ян Малярчук, Олесь Охрим, Любомир Петренко.

2:30 a.m. With members of the Brotherhood of Students in Lviv. Standing (left to right): Trotsky, Andrij Vynnychuk, Ihor Makhnivets, Greg Blysniuk. Sitting (left to right): Demjan Malarchuk, Oles Ochrym, Lubomyr Petrenko.

РЕПОРТАЖІ СУСК ПОЇЗДКИ

Нет обмену!

Григорій Близнюк

Своєю поїздкою на Україну СУСК намірявся встановити офіційний, щорічний обмін. Такий обмін не відбудеться. Принаймні, не в такому вигляді, як спершу було заплянoвано.

СУСК поїхав на Україну офіційно, на запрошення філії Комсомолу Київського Державного Університету (КДУ). Таку туру, під час якої ми мали, за програмою, часто зустрічатися на публичних сходинах зі студентами, неможливо було інакше зорганізувати. Правда, вони нам поставили багато перешкод. Але все таки було цікаво і часами смішно перебувати з цими людьми, і на власні очі бачити їхні думки в дії, і довідатися які становища Комуністична Партія займає на деякі теми. Така інформація важлива для українців в діяспорі тому, що вона дасть їм змогу краще підготовитися на майбутні відносини з радянським урядом. Зміни в Радянському Союзі переходять під впливом Партії та офіційних організацій, і тому наше ближче ознайомлення з цими організаціями пішло б нам тільки на користь.

В договорі з Комсомолом було сказано, що вони подбають про всі розпорядження нашої тури, закуплять білети на поїзд, замовлять кімнати по готелях і зорганізують та реклямуватимуть публичні зустрічі з студентами в кожному місті, яке ми мали намір відвідати. У відповідь, СУСК мав запросити їхніх представників до Канади, на Крайовий Конгрес, який має відбутися в серпні ц.р.

СУСК пропонував міста, до яких бажав їхати, і устійнював, як довго ми мали перебувати в кожному місті. Хоч були пороблені деякі зміни, Комсомол погодився на наші подання і також на форми зустрічей зі студентами.

До того часу все виглядало добре. Але зразу по приїзді справи погіршилися, і комсомольці почали не дотримуватися тієї чи іншої точки нашого порозуміння з ними. Наприкінці, в передостанній день нашого перебування на Україні, ми повідомили філію Комсомолу КДУ, що обмін не відбудеться.

Ми прийняли таке рішення з багатьох причин. По-перше, і це хіба небагатьох здивує, ми побували в багатьох неприємних ситуаціях. Переповім дві, які групі найяскравіше запам'ятались:

В Полтаві ми відчули ту "маніпуляцію," за яку славлять радянських чиновників. В Полтаві нам нічого значного не показали. Просто кажучи відвідини були катастрофальні. Хоч ми до деякої міри сподівалися такого трактування, такої поведінки, але там ми її побачили на власні очі і вона видалася сюрреалістичною.

Нашими "опікунами" були товстенькі матрони середнього віку, хоч ми були (і вони нібито мали бути) представниками студентської організації. Вони та їхні "товариші," водили нас до обережно запляновaних зустрічей з чистими, надійними комсомольцями і з іншими не-думаючими, комплетно зінтернаціоналізованими молодцями. Вечором ми мокли під дощем в лісі на передмістях Полтави. Хоч ми не з цукру, ми таки були переконані, що зайняття в самому місті були цікавіші і сухіші. Направду -- ми стояли годинами серед бурі в лісі, смажучи шашлички і слухаючи, як наші мокрі супровідники співали російські народні пісні!

Хоч і був я лютий, мені стало шкода наших "опікунів". Незважаючи на те, чи це вплив системи, чи ні, ці люди абсолютно втратили поняття - хто вони, і що таке особиста ідентичність. Дощенту зрусифіковані, вони нам виголошували, мовляв, як то мова Великоросіян потрібна, і що українська мова це пережиток. "Якже зможемо порозумітися з грузинами, які сюди приїжджають жити, працювати, вчитися, відвідувати, якщо не вмітимемо говорити по-російському?" спитав один.

Такої глибинно ідіотичної льогіки ми наслухались і по інших містах. Вона підтримувала головно термін, яким комсомольські "інтернаціоналісти" часто метали: "дружба". Я їх часто запитував якщо дружбою вони пояснювали систематичний примус не-росіян СССР покидати свою рідну мови, культуру, історію, та гідність, як вони тоді розуміють "культурний і мовний геноцид"?

Другий мій люблений інцидент відбувся в Києві. Хоч Секретар Міжнародних Зв'язків мав два місяці до диспозиції, щоб відповідно приготуватися до нашого приїзду він "не зумів" зорганізувати зустріч зі студентами першого дня нашого чотириденного побуту в Києві. Він вибачився і пообіцяв, що коли повернемося до Києва наприкінці тури - будуть сходини.

Коли ми повернулись - сходини зі студентами справді відбулись. На жаль, їх було 16-теро. Так. В Києві, в столиці України, в університеті наших комсомольських господарів, в сумі 16 студентів показалися, щоб послухати, що ми маємо до сказання. Хоч більшість видавалися, що вони дійсно студенти, і що прийшли з власної волі, ми були глибоко розчаровані. В Харкові прийшло 80. В Кіровограді - понад 40. Та група із 16-ту киян була далеко найменша, з якою ми зустрічалися.

Коли я спитав у Секретара МЗ, чому так мало прийшло людей, він вибачився і сказав, що студенти зараз дуже зайняті викладами і вчаться на іспити. Він також твердив, що він подбав, щоб всюди порозвішували повідомлення про зустріч. Це було "офіційне", комсомольське пояснення. Натомість, ми тільки один афіш бачили того дня, але то був не афіш, а на скору руку шкрябнута записка, яка висіла на дверях комсомольського б'юра, в темному коридорі. Вона була написана по-російськи.

Пізніше, коли ми говорили з студентами, вони мені сказали, що коли вони раніше були задзвонили до Комсомолу того дня, щоб довідатися де відбудеться зустріч, їм було сказано, що того дня ніякої зустрічі зі студентами з Канади не було в пляні. Це "неофіційне", студентське пояснення.

Чому те, що сталося в Києві, було найбільш важливою причиною не приймати обміну? Щиро кажучи, ми чекали чогось багато кращого від Комсомолу КДУ. І я це очікував не тільки тому, що вони були наші господарі. Останніми місяцями відбувалися цікаві події в КДУ. По-перше, професори університету вирішили, починаючи восени, "українізувати" університетські програми - буде спроба викладати всі курси на українській мові, принаймні, всі курси, в яких це можливо.

А що важливіше - здавалося, що сам Комсомол при КДУ намагався змінитися. Я прочитав в університетській газеті, що 20-го квітня 1989р. на засіданні університетського Комсомолу були прийняті деякі дуже цікаві резолюції. Наприклад, було запропоновано, що Комсомол повинен перетворюватися в більш незалежну громадську організацію, яка недавала б можливість суспільно-політичної діяльности тій радянській молоді, яка бажала б до того включитися. Значить, щоб Комсомол далі не представляв себе організацією що відповідає зацікавленням всієї радянської молоді. Також було запропоновано що студенти повинні мати право безкарно виступити з Комсомолу.

А найважливіше те, що Комсомол КДУ виступив в обороні Народного Руху України за перебудову - саме перший комсомольський клюб в Україні, що так зробив. Тільки цей почин, сам по собі, розбурхав тихі води естаблішменту. (Задля справедливости слід додати, що Комсомол Харківського Університету також займається питанням Народного Руху. Проте, їхній провід вирішив, що остаточне рішення належиться масам, та плянує провести референдум з цього питання. Поки що невідомо коли і як це має відбутися.) Комсомол КДУ запропонував створити незалежний дискусійний клюб та незалежний дискусійний стенд (independent discussion stand). Такі явища нас потішали і давали надію що може Комсомол КДУ трактуватиме нас більш щиро. Та наші надії не здійснились.

Такі явища начеб-то показують, що Комсомол міняється, але також вказують і на те, що Комсомол, чи ті що ним керують, ще не готові на ближчі зв'язки з Заходом.

Були ще й інші причини, які привели нас до такого рішення. Наприклад, очевидна річ, що вони ніколи ясно не відповіли на наше питання, хто точно з їхніх студентів входив би до складу делегації, яка мала б відвідати Канаду. Під час розмови з київськими комсомольцями довідався, що це остаточно залежало б від тих, хто має досить грошей і хто може дістати квитки на літак. Дивно - але вони не плянували користуватися ніяким об'єктивним процесом вибору, таким яким, наприклад, користувався СУСК.

Принагідно виявив мені Секретар Міжнародних Зв'язків, що було б гарно, якби через цей обмін радянські студенти могли б працювати в Канаді. Тоді це уможливлювало б Комсомолові за зароблені гроші закуплювати західну бюрову технологію. Я не переконаний, що це правильна мета культурного обміну.

(Хвилинку чи дві я навіть вагався, чи не погодитися на такий обмін, тільки щоб побачити, чи вислані "студенти" зможуть порозумітися з нами по-українськи!)

Цього року офіційний обмін з Комсомолом КДУ не відбудеться. Зате, якщо все піде по пляну, приїде група студентів з України на Краєвий Конгрес СУСК-у. Попри "старання" Комсомолу, ми все таки зустріли багатьох "правдивих" студентів. З тієї точки зору наша поїздка була надзвичайно успішною. Ми запросили 6-ох з тих студентів до Канади, по двоє з Києва, зі Львова та з Харкова. Наразі непевність полягає в тому, чи матимуть вони досить часу, щоб полагодити візи та квитки. (бо в Радянському Союзі ця процедура триває досить довгий час). Як нам пощастить то перший студентський обмін СУСК з Україною стане дійсністю.

СУСК-івці квасяться
SUSK group on acid.

No exchange!

By Greg Blysniuk

The ultimate goal of SUSK's trip was to establish an official, annual exchange. This will not occur. At least not as it was originally intended.

SUSK travelled to Ukraine, officially, on an invitation from Komsomol at Kiev State University (KSU). A tour of this type, which included scheduled public meetings with students, could not have been organized in any other way. Granted, they got in our way alot. Nevertheless, it was interesting, and sometimes entertaining, to spend time with these people and to experience how they think, and how the Party addresses

See p. 5

Continued from p. 4

certain issues first hand. This type of information is important for Ukrainians in the diaspora, as it will allow them to better prepare for future interactions with the Soviet government. Since change in the USSR will ultimately be controlled by the Communist Party and its organizations, it will only be to our advantage to familiarize ourselves with these organizations.

The agreement was that the Komsomol would make all the arrangements for us in Ukraine - reserve the train tickets and accommodations, as well as arrange and fully publicize a public meeting with students in each city that was specified. In reciprocation, we were to invite their representatives back to Canada, to attend SUSK National Congress in August.

The cities that were to be visited were proposed by SUSK, as was the length of stay in each city. Apart from a few logistical changes, Komsomol agreed to all our proposals, including the format of our public meetings.

To this point everything was fine. However, soon after we arrived the situation deteriorated as one after another the agreements that we made were not fulfilled. Finally, on the second last day of the trip, we informed Komsomol at KSU that the exchange would not take place.

Our decision was based on many reasons. First of all, and it will come as no surprise to anyone, we were involved in a number of unpleasant situations. I will recount two of our favourites.

In Poltava we experienced the "manipulation" that the Soviets are famous for. In Poltava we failed to see anything real - in short, the visit to that city was a disaster. Although we expected to be exposed to this type of behaviour to a certain extent during the trip, to actually experience it was something surrealistic.

Our guides were plump middle-aged women, despite the fact that we were representatives of a student organization and they were supposed to be. They and their comrades escorted us through a carefully planned schedule of meetings with bright, young Komsomol cadres and an assortment of other non-thinking, totally internationalized youth. We spent the evening getting soaked by rain in a forest on the outskirts of Poltava. Though we're not made of sugar, we did believe that there were far more interesting and drier things to do in town. I'm serious - we stood for hours in a rain storm in a forest, harhccuing *shashlychky* , listening to our wet hosts sing Russian folk songs.

Despite my frustration, I was overcome by a sense of pity for our guides. Whether it be due to the system or not, these people had lost all understanding of who they were and of their individual identity. Totally Russified, they proudly proclaimed the need for, and advantages of, the language of the Great Russians and conversely, the obsolescence of the Ukrainian language. "How will we communicate with Georgians who come to live/work/study/visit in Ukraine if we don't know Russian?"

This is the profoundly ridiculous logic we heard repeatedly in Poltava and in other cities. It was wrapped around a term the Komsomol "internationalists" tossed around repeatedly: *druzhba* . I often asked how they would define "cultural and linguistic genocide" if "friendship" was the term they used for justifying the policy of systematically forcing non-Russians in the USSR to turn their backs on their language, culture, history and dignity.

The second and more important favourite experience was in Kiev. Though the Secretary of International Contacts had two months to prepare for our arrival, he was "unable" to organize a meeting with students during our first stay (4 days) in Kiev. He apologized and promised that upon our return at the end of the trip, there would be a meeting.

When we returned, true to his word, there was a meeting with students. Unfortunately there were only 16 students the capital of Ukraine, in the host Komsomol's university, a grand total of 16 students showed up to hear what we had to say. Though most appeared to be genuine students who came on their own initiative, we were deeply disappointed in the showing. In Kharkiv there were over 80 in attendance; Kirovohrad had over 40. The 16 in Kiev was by far the smallest group that we encountered.

When I asked the Secretary of International Contacts about the turn out he apologized, saying that the students were very busy with classes and studying for exams. He also claimed that posters were posted everywhere announcing The Meeting. This was the "official" Komsomol explanation. We had seen only one poster that day - it was a hastily scrawled note on a letter-sized piece of paper hung in a darkened hallway on the office door of the Komsomol. It was written in Russian.

Later, while talking with some students, they informed me that when they had called the Komsomol office earlier that day, in order to find out when the meeting would take place, they were told that there was NO meeting with Canadian students planned for that day. This was the "unofficial" student explanation.

Why was that which happened in Kiev the most important reason for cancelling the exchange? Quite frankly, we expected, or hoped for, much more from Komsomol at KSU. I felt this way not only because they were the host Komsomol. In the past few months some interesting things were going on at KSU. First of all, the university's directors had decided to "Ukrainianize" the university this fall - an attempt would be made to teach all courses in the Ukrainian language, at least all courses in which something like this was feasible.

More importantly, it appeared as if the Komsomol at KSU itself was attempting to change. I read in their campus paper that at a meeting of the university Komsomol on April 20, 1989, some rather interesting resolutions were adopted. For instance, it was put forth that the Komsomol should move towards becoming an independent community organization that would act as a vehicle for the socio-political activities of those Soviet youth who wanted to join, and the corollary, that it should stop presenting itself as an organization that caters to the interests of all Soviet youth. It was also put forth that students should be allowed to leave Komsomol without the fear of retribution.

Most importantly the Komsomol at KSU has come out in support of Narodnyj Rukh Ukrajiny za Perebudovu (People's Movement For Restructuring in Ukraine), the first Komsomol in Ukraine to do so. This in itself created quite a stir in the establishment. (For fairness, I should add that the Komsomol at Kharkiv U. is also addressing the issue of Narodnyj Rukh. However, the leadership there has decided to leave the decision up to the student masses, and is planning to hold a referendum. When it is to take place, and how it will be conducted, is unknown at this time.) They have also proposed the formation of a nezalezhnyj dyskusijnyj kljub (independent discussion cluh), and a nezalezhnyj dyskusijnyj stand (independent discussion stand). Thus, there was reason to feel encouraged, and a basis upon which to hope that perhaps the Komsomol at KSU would treat us in a more honest and sincere manner. They didn't.

These developments appear to indicate that Komsomol is changing, hut that the Komsomol, or whoever controls it, is not yet ready for closer ties with the West.

There were other reasons for our decision. For instance, it goes without saying that the question of exactly who would make up the delegation that was to visit Canada was never clearly answered. During a conversation with Kiev Komsomol I was told that this would depend ultimately on who had enough money, and who could get plane tickets. Oddly enough, there would be no objective selection process, similar to the one SUSK had used.

At one point, the Secretary of International Contacts told me that it would be nice that if through the exchange Soviet students could work in Canada. The money they earn would then be used by Komsomol to buy western office technology. I'm not sure if these are the proper motives for cultural exchanges.

(For a second or two, I almost wanted to go through with the exchange, just to see if the "students" they send over would be able to speak Ukrainian.)

There will not be an official exchange with Komsomol of KSU this year. But, if all goes according to plan, there will be a group of students from Ukraine at SUSK National Congress. Despite the efforts of the Komsomol, we were still able to meet many "real" Ukrainian students. In that respect the trip was tremendously successful. Six of these students, two from each of Lviv, Kiev and Kharkiv, have been invited to Canada. At this point, the uncertainty lies in whether or not they will have enough time to arrange for visas and plane tickets. With a little luck, the first ever SUSK-Ukraine student exchange will be a reality.

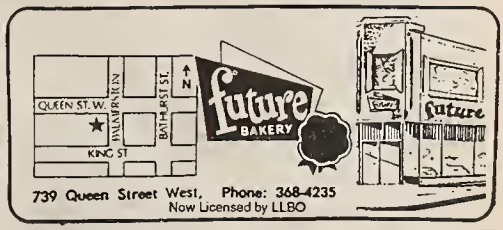

OVER 30 YEARS OF SERVICE

CHOLKAN

OVER 30 YEARS OF SERVICE

R. CHOLKAN & CO. LIMITED • REALTOR

КУПНО, ПРОДАЖ та ОЦІНКИ РЕАЛЬНОСТЕЙ

R.CHOLKAN & CO. LIMITED, REALTOR

REAL ESTATE — APPRAISALS

EXECUTIVE OFFICE —

527 Bloor Street West, Toronto, Ontario. M5S 1Y5. (416) 532-4404

METRO BRANCHES:

Central — 527 Bloor St W., Toronto, Ont. M5S 1Y5 (416) 532-4404
West — 2336 Bloor St W., Toronto, Ont. M6S 1P3 (416) 763-5555
Etobicoke — 5302 Dundas St W., Etobicoke, Ont. M9B 1B2 (416) 236-2666
Out-of-Town Branch — Main St., Port Sydney, Ont., P0B 1L0 (705) 385-2983

У справах загальної асекурації звертайтесь до асекураційної компанії

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LTD

5302 Dundas St W., Etobicoke, Ont M9B 1B2
Tel 239-7713

Щоденник поїздки СУСК - групи

Оксана Родак

"Дороги іншої не треба
Вокі зорить чумацький шлях
Я йду від тебе і до тебе
Во золотих твоїх стежках."

(слова з сучасної пісні "Україно" , співає Тарас Петриненко)

Багато українських студентів в Канаді , хоч живуть далеко від країни їхніх батьків , розуміють значення їхнього українського походження. Тому , Союз Українського Студентства Канади вирішив зорганізувати подорож по Україні з метою познайомити між собою українських і канадських студентів.

Сьомого травня наша делегація приїхала до Києва на запрошення Київського Державного Університету ім Т Г Шевченка. Нас гостинно привітали студенти-комсомольці. Чотири дні були ми в столиці України, бачили Печерську Лавру , Золоті Ворота , Володимирський Собор , ботанічний сад , Київський університет , музей Шевченка; бачили оперу італійського композитора П. Масканьї *Сільська Честь* виконена по-українському і балет М. Равеля *Болеро* Взагалі , Київ прекрасне місто , особливо цвіт каштанів на вулиці Хрещатик! Мене дуже здивувало відсутність української мови. Майже всі написи та афіші по-російському; у крамницях всі справи полагоджуються російською мовою, на вулицях не чули щоб люди спілкувалися українською мовою. Це мені було особливо боляче і від того ж дня я рішила , що буду старатися вживати українську мову якнайбільше.

Одинадцятого травня зупинилися у Чернігові. Тут багато стародавніх церков На жаль велика кількість була закрита. Цікаво було побачити історичний музей (колишня Катеринська церква) , де зберігаються рукописи Шевченка , Забіли , Куліша , Костомарова. Також пробували ми знайти хату Івана Мазепи , але ніхто не міг нам сказати де вона З великим трудом ми її таки знайшли Вона була в густолюдній частині парку і не було меморіяльної таблиці.

Дванадцятого травня поїхали ми до Харкова. Це попереджували , що колишня столиця України ще більше зруспфікована ніж місто Київ. На наше велике здивування , студенти , з їхньої власної ініціятиви , дуже гарно нас прийняли; ми відразу відчули що це наші щирі приятелі-українці. Вони водили нас по місті , показали нам могилу Хвильового , пам'ятники Гулак-Артемовського і Кропивницького. Зустрілися з поетом Стефаном Сапеляком , а в університеті , зі студентами , викладачами і людьми які цікавилися нами - студентами-гістьми з Канади. Було приблизно 80 осіб їм розказували присутнім про діяльність СУСК-у , про життя українців в Канаді і показували їм діяпозитиви. (Це ми робили майже в кожному місті.) Тоді були

Стріча з Богданом Ткаченком і Валентином Шабріном
Meeting with Bohdan Tkachenko and Valentyn Shabrin.

питання і відповіді: чи ми говоримо українською мовою між собою; які в нас політичні студентські молодечі організації. кого ми підтримуємо під час змагань гокей - команду СССР чи Канадську?

В історичному музеї в Харкові , ми бачили такі написи. *"В спільній боротьбі проти спільних ворогів-царизму , експлоататорів і капіталістів , а також проти іноземних загарбників зростала і міцніла дружба трудящих Росії і України."* Тарас Шевченко

" . . . оспівував визвольну боротьбу українського народу , його єднання з трудящим Росії , викривав феодально-кріпосницький лад." Це нас дуже сердило бо ще й досі не пишиться правдива історія України , а Шевченкові слова - фальшують і цензурують. Такі цитати відбирали охоту відвідувати інші музеї і з часом ми перестали звертати увагу на подібні написи.

П'ятнадцятого травня приїхали ми до Полтави. Зустрілися зі студентами політехнічного інституту. В їхньому інтерклюбі , ми почули чудовий український народній спів. Ім не могли повірити , що це не професійні співаки. Також не могли повірити що не мали нагоди з ними розмовляти!)

Неприємне враження лишилося з Полтави. В цьому історичному осередку української культури нам показали пам'ятники Великій Вітчизняній Війні і Петра I. Правда , ми були в хаті Котляревського де не бачили примірника *Енеїди* по-українському. Коли ми просили , щоб нам показали місце , де відбувся бій під Полтавою , нам відповіли "... *ну , це там де Петро І виграв бій*" і повезли нас у ліс , де хотіли показати свою гостинність. На жаль , випав дощ і автобус застряг в болоті. Не стану описувати , як хлопці пробували витягати автобус , але настрій ще більше погіршав , коли наші *товариші* почали співати російські пісні після кількох українських. Це такий був день в Полтаві.

Шістнадцятого травня - їдемо автом до Кіровограду. Українські дороги нікуди! Вони нас добре потрясли - це вам не *гайвей 401*! Дорогою бачили безліч пам'ятників Леніну і написи. *Слава труду!* , *Слава робітничому класі!* , *Народ и партия єдині!*. У Кіровограді в педагогічному інституті ми зустрілися зі студентами та викладачами Нас дуже здивували написи та гасла , які переважно були по-українському. Це перший раз , що бачили такий поширений вжиток української мови в інституті або університеті. Тут також на 90 відсотків викладів лекцій є по-українському.

Два дні відпочивали на Хуторі Надія ~ заповіднику-музеї де жив драматург Карпенко-Карий Серед тополь , осик і верб ми перший раз почули спів соловїв , зозуль та жайворонків. Це та Україна яку оспівують наші поети і письменники.

Дев'ятнадцятого травня приїхали до Запоріжжя. Були на острові Хотриця , бачили Дніпрогес. В музеї на острові , нашій групі тяжко було знайти провідника , що говорив по-українському. Нам пропонували перекладача , але на наше наполегливе домагання , такий знайдено особу , яка вміла говорити по-українському. Тут , де колись був осередок козаччини є тільки одна українська школа , і то напівангліська) На зустріч в університеті прибуло приблизно 30 осіб , які нас розпитували , після того , як побачили діяпозитиви , про наше свято державности , про історичні джерела , а також загальні питання "Чи багато безробіття?" , Чи ми хотіли б жити в Україні?" В нашу чергу , ми також їх запитували , що ім значить бути українцями. Один чоловік відповів , що треба любити мову і культуру , пам'ятати тополі біля ставка , любити батьківщину Нам стали видно , що багато люблять Україну , її культуру , але тільки на словах.

Двадцятого травня - Одеса. Ми тут зупинилися на два дні. Мали нагоду походити по місті , побачити в театрі італійську оперу ***La Boheme*** (по-російському), покупатися в Чорному Морі і човнем поплисти до Успенської семінарії.

Двадцять другого, травня вернулися до Києва а з Києва поїхали до Канева Біля пам'ятника поета в день , коли тіло Шевченка було перевезене з Ветербурга до Канева , виступали діти , бандуристи , співаки Всі приїхали сюди вшанувати пам'ять найбільшого *революціонера-демократа.*

Віднімаючись на Тарасову гору (понад 300 сходів) ми думали , що побачимо імпозантний пам'ятник Тарасові Шевченкові , але насправді , він зовсім невеликий В музеї багато факсиміле творів , малюнків та карин Шевченка. Єдине , що було цікаве - це переклади *Заповіту* понад 100 мовами.

Наступного дня ми приїхали до Львова. Вершний раз почули , що на вулицях люди говорять українською мовою Тут ми мали нагоду побачити п'єсу *Гайдамаки* , , сценізації Леся Курбаса , у театрі ім. М. Заньковецької. Ми зустрілися з членами товариства *Лева* де нам показали відео зі заворушень у Грузії , а також , відео з гаїлок влаштоване товариством. Були на установчому засіданні Львівської філії товариства *Меморіял* , яке відтворюватиме правдиву картину репресій і терору , відновлюватиме історичні пам'ятки українського народу і т.п. Дуже цікаво було побачити пропоноване місце пам'ятника Тарасові Шевченкові. Люди тут постійно збираються , переписують вірші Шевченка , Івасюка , та сучасних поетів Місце покрите квітами , портретами поета , та навіть синьо-жовтими прапорами

Настрій тут стихійний

Двадцять восьмого травня повернулися до Києва. Це був День Києва. На Хрещатику маса людей - відбулася велика парад; на Андріївському узвозі - мистецька виставка, де-не-де збирають гроші на музей Івана Макаровича Гончара і підписи на користь справи української мови. мистецькі групи виступають всюди по місті. Мали нагоду відвідати хату-музей І Гончара і послухати лекцію письменника Євгена Сверстюка *Недрукований Шевченко* . Захоплені собором св. Софії в якому побачили позолочений іконостас , фрески , саркофаг Ярослава Мудрого Бачили також графіти на стінах , писані духовенством і простими людьми Деякі мають релігійний *(Господи , допоможи!*) , персональний *(віддай козу мою)* , чи історичний зміст *(Ярослав Мудрий помер 22-го лютого)*. Відвідали Байкове кладовище , на якому поховані П. Сюсюра , М Рильський , І. Нечуй-Левицький , М Лисенко , В Тичина Ми поклали квіти біля пам'ятника М Грушевського , на якому не було дано народження чи смерти На нашу зустріч в університеті прийшло менше ніж 20 студентів. Ми сподівалися , що наші господарі зорганізують кращу зустріч.

Першого червня виїхали з Києва На леговищі ми дуже розсердилися , коли почули , що можна вивозити тільки 20 кілограм багажу (ввозити можна 64). Дехто з нас заплатив 162 доляри за надмірну вагу. Дивна система!

Я дуже задоволена подорожжю на Україну: зустріла багато цікавих людей , побачила власними очима рідний край , і відчула ріжницю між соціялістичною і демократичною системами. В УРСР нам часто казали що *все гаразд* Люди затримують традиції та фолькльор , але цього мало щоб бути свідомим українцем чи українкою. Вже є початки українського народного руху - це ми найбільше відчули у Львові. Нам , студентам , треба їхати в Україну , поки кордони відкриті , знайомитись з українськими студентами , і підтримувати їх у стремлінні до українізації.

Весна, мабуть рука
(яка приходить обережно
нізвідки) влаштовуючи
вікно, в яке люди заглядають
(тоді
люди тупо зазирають
влаштовуючи і, міняючи місця
обережно чуже там
а знане тут

Переставлюючи все обережно

Весна, мабуть
Рука у вікні
(Обережно тут
і там пересуваючи Нові і
Старі речі, тоді
люди тупо зазирають обережно
переставляючи може
дріб квітки тут кладучи
дюйм повітр'я там) і

не розбиваючи будь чого.

e.e. cummings
Переклав Тарас Гула

Народний Рух України (НРУ) І Студенти

Левко Заноза

(КИЇВ) - Вже п'ятий рік до нас на Україну "повзе" перебудова. Але відчути її справді стало можливим тільки зараз. Надто могутній опір прогресивним силам. Перебудова почалася у Москві, ініціятором її став Михайло Горбачов, який і звернувся до народу з ідеєю радикальних змін на краще. Народ відповів не оплесками, як це було прийнято у доперебудовчі часи, а дією. Створення народних національних фронтів стало знаменням останніх років по всіх союзних республіках і в той час, коли прибалти переводять свою економічну структуру у незалежну від всесоюзного бюрократичного апарату, Україна загомоніла про Народний Рух. Наша згода з політикою змін Горбачова - у Народному Русі. На жаль, вона проявилась пізно, але все ж таки проявилась.

Думки про Народний Рух України за перебудову (далі НРУ) напрізноманітніші від тої, що народ " в основному не прийняв ідею створення НРУ" (як вважає В. Щербицький), до тієї, що НРУ існує незалежно від того чи хоче цього, чи ні. Але не стільки важливе те, що кажуть, у порівнянні з тим, що робиться насправді.

19-ого травня у першій аудиторії кібернітичного факультету Київського університету відбулися установчі збори НРУ, де була обговорена, а потім утверджена ідея створення всеуніверситетського відділення Народного Руху, обрана координаційна Рада, у складі якої студенти різних факультетів. Створення такого всеуніверситетського відділення було обумовлене багатьма причинами. Протягом останніх місяців на різних факультетах створювались осередки НРУ. Постала проблема комсолідації сил, обміну інформацією, видання спільного друкованого органу. До університетського відділення Народного Руху мають можливість вступити будь-хто зі студентів університету, незалежно від поглядів. Цим за своєю суттю і відрізняється об'єднання студентів у осередок НРУ від таких формальних організацій як комсомол.

Через три дні після зборів, біля пам'ятника Тарасові Шевченку відбувався урочисто-траурний мітинг присвячений Дню Поховання Кобзаря. На мітингу студентська молодь була представлена найбільшою чисельністю. Свято почалося о п'ятій годині вечора, коло сьомої молодь підняла жовто-блакитні прапори і тризуб. Тут же студенти університету розповсюджували летючки, віддруковані на комп'ютерах, з поясненням національної української символіки, так як довгий час на Україні проводилась антинаціональна пропаганда, коли древню українську символіку таврували бандерівщиною..

За "доброю" традицією київської міліції органів було заарештовано не менше п'яти молодих осіб. Вони були схоплені без висунутих звинувачень. Події ці відбувалися буквально за спиною Шевченка. Народ вимагав повернути заарештованих.

Правоохоронні органи зробили страшенну помилку у той вечір, виставивши на показ людям спецзагін "бронежелетів" з палицями для розгону демонстрацій. І це у день поховання Кобзаря, коли люди з щирими серцями прийшли на раду з Шевченком! Народ скандував "Фашистиві", "Геть Щербицького". Вони кричали те, що, накипіле на серці, виплеснуло зараз під спогади про нещодавні події у Грузії.

Після вимог народу заарештовані були відпущені. Люди несли їх на руках, над головами їх майоріли жовто-блакитні прапори. Це була перемога над несправедливістю. Вперше у Києві я був свідком того, як національні прапори не тільки розгорнули, але й згорнули. Це була перемога народу, він повірив у свої сили.

У газеті "Вечірній Київ" за 27 травня виступила група українських інтелігентів на захист національної символіки. Хоча цей невеликий матеріял і був опублікований у "оточенні" двох дещо інакшого спрямування, але факт його опублікування сам говорить за себе. Інша київська преса ноеб'єктивно висвітлила події.

28 травня, на День Києва, у гурті знову замайоріли жовто-блакитні та малинові прапори. Молодь співала козацькі пісні. Потім стався похід від Андріївської церкви через весь Поділ вниз. Цей факт утверджував те, що сталося коло пам'ятника Шевченкові.

"Тяжко знайти істину серед вигуків збуджених партій", писав Шіллер. Я можу лише додати: ще тяжче її шукати без вигуків, під одноманітний "гул" однієї сторони. Ті, які "гудять", мусять зрозуміти, що намагання задушити природні процеси ніколи не приведуть до їх зникнення, а навпаки, до більшого їхнього утвердження у серцях людей. Історія повна подібного досвіду.

В центрі міста в Львові. Місце цілоденних зборів.
Downtown Lviv. 24 hour meeting place.

Дядя Нестор проповідує членам Товариства Лева.
Papa Nestor holds forth; members of Tovarystvo Lev listen.

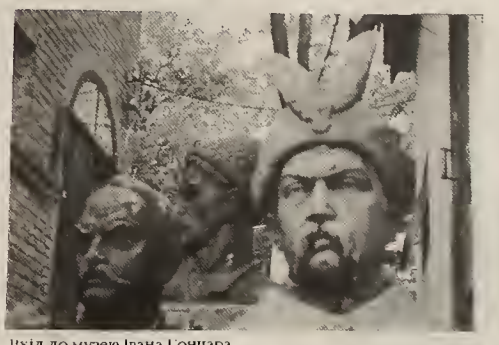

Вхід до музею Івана Гончара.
Entrance to the museum of Ivan Honchar.

575 QUEEN STREET WEST
TORONTO, ONT., CANADA
M5V 2B6
PHONE (416) 366-7061

Arka Ltd.
UKRAINIAN BOOK STORE & GIFT

W. KLISH M. STECKO

TRAVEL WITH THE PROS...
BLOOR TRAVEL AGENCY LIMITED
Ihor Kuryliw and Markian Kohut
1190 BLOOR ST. W., TORONTO, ONTARIO M6H 1N2
TELEPHONES: 535-2135 — 535-2136

WEST ARKA
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont. Canada
M6S 1N9
Tel: (416)762-8751

Gifts
Ukrainian Handicrafts
Art, Books, Ceramics
Records, Typewriters
Jewelry, Newspapers
Embroidery Supplies

Панель бонзів

А.Г.

ТОРОНТО - Такого-то дня, такого-то числа ми були свідками, а дехто і учасниками, зустрічі декількох наших інтелектуалістів з громадою, організованої управою Українського Народнього Дому.

У своїх виступах пани інтелектуалісти торкнулися проблем сучасної України і тих процесів, які зараз там відбуваються, показавши при цьому свою компетенцію і обізнаність з даною темою.

Вершив виступаючий інтелектуаліст, пан Шпорлюк, який є професором політичних наук при мічіганському університеті, в загальних тезах сформулював економічно-політичну ситуацію, що склалася сьогодні на Україні. Він висловив декілька контроверсійних думок з метою (як і сам признався) спровокувати дискусію. На жаль, це йому не зовсім вдалося, бо за браком часу, який необхідний для того, щоб розрухати нашу сонливу громаду справжня дискусія так і не встигла розгорітися.

Наступний виступаючий професор Фізер університету Rutgers, зачепив проблеми культури і зокрема літератури в сьогоднішній Україні. Дав декілька ущипливих характеристик найновішому виданню Української Літературної Енциклопедії, відзначивши на ряді прикладів її половинчатість і тенденційність.

Можливо виступ професора Фізера був надто специфічно-професійно-літературознавський, або навпаки, надто примітивно-спрощений, бо трохи нудив частину шановної громади.

Більш цікавим був виступ професора Кравченка, директора Канадського Інституту Українських Студій, третього і останнього інтелектуаліста, (останнього з виступаючих, хоч в залі було їх більше, цих світлих наших голів, не зважаючи на все наше безголів'я, про яке мова буде далі).

Професор Кравченкс схарактеризував стан сьогоднішньої України та й всього Радянського Союзу, як стан глибокої і повної кризи, навівши ряд переконливих статистичних даних, як наприклад 50-те місце СРСР у світі по рівню соціального забезпечення людей, 51-те місце у світі, щодо тривалості людського життя і.т.д.

Криза у всіх ділянках і сферах життя, від економіки і політики до освіти і культури, разом з медициною і екологією, включаючи кризу думок і душ у туподумних і малодушних членів "найсправедливішого на Землі" суспільства.

Доповідач зазначив, що сьогоднішнє Політбюро Горбачова прагне створити динамічну економіку, забуваючи при тім, що без динамічної політичної системи це не можливо. А дана однопартійна система при всіх свіх гаслах "перестройки" "демократизації" і "гласності" такою бути не може.

З цими всіма твердженнями, висловленими доповідачами, важко не погодитися. Але виникають певні застереження, коли доповідачі, зокрема професор Кравченко, заторкують питання характеристики рухів і сил, які нуртують сьогодні в Україні.

Виникає враження, що наші інтелектуалісти черпають свою інформацію через спілкування з офіційними сьогоднішніми діячами України, та через українську офіційну пресу, зокрема *Літературну Україну*, яка безсумніву є на сьогоднішній день справді досить демократичним і сміливим (як на мірки "найсправедливішого на Землі" суспільства) друкованим органом.

І яке ж складається уявлення про ці сили і рухи що нуртують?

В першу чергу треба зазначити, що місцем де куються найсміливіші і найдемократичніші думки, (добре що вони тепер там куються, а не каються, як це ще так недавно було) є Спілка Письменників України, (врешті *Літературна Україна* є їхнім пресовим органом).

За письменниками та іншими орачами і сіячами культурної ниви (що посієш, те й пожнеш[1] йдуть науковці, які починають теж проявляти громадську сміливість і чинити непослух партійно-бюрократично-гальмівній політиці верхівки українського партапарату на чолі з нашим горезвісним товаришем Щербицьким.

А яке місце дисидентів, задля яких так розпинаються всі ці наші *Гомоти* і *Свободи*. Що вони?

А вони, при всій нашій повазі до них, значної ролі у всьому цьому, видається, не відіграють, бо що собою представляють їхні заяви і збори по приватних квартирах?

А маси, (і яких, вважається, ще треба перетворити у народ), хоч і показали на останніх виборах всю свою неміру у партійний апарат, є "стихійними і сліпими". Згадавши маси, доповідачі побоювалися бунтарських проявів гніву, які можуть мати гіркі наслідки, як це вже не раз бувало. А нам зараз, мовляв, треба успіху, а не бунту.

Маси - неорганізована стихія, а голови, яка б їх організувала і повела (куди?) теж нема, бо й де взятися голові в цьому "третьому світі" де, виявляється, з інтелектом взагалі тугувато, резюмували наші інтелектуалісти.

Ось такі у нас справи з тою нашою обкраденою, знівеченою, безголовою Україною.

Але, як казав "син турецького підданого" Остап Бендер- "Захід (читай - діяспора) їм поможе".

Хоч коли говорити про поміч, зазначає наш інтелектуаліст, то треба признатися, що і у нас ще нема певної організованості і голови, яка б конкретно знала чим допомогти.

Там нема голови, тут нема голови.

Україно, Україно, деж твої голови? Невже тільки на палях?

Але є чудова ідея, - збирати інформацію про потреби України. А нуте пенсіонери і пластуни, бізнесмени і орачі культурних нив, гайда всі на Україну за інформацією. Дайош контакт !! На їхню кризу ми контактом щось і придумаємо. На їхній "третій світ" вдарімо комп'ютером.

Верша група юнаків і юначок - до бою! Виліт на Україну 1 липня. Вперед на схід! На тихі води на ясні зорі.[3]

Ось такий образ сьогоднішньої України вимальовується з виступів наших інтелектуалістів.

(Що стосується останніх гасел і закликів, то вони трохи сконкретизовані авторами).

Які ж у автора застереження щодо цього образу?

В першу чергу автор не може погодитися з оцінкою ролі дисидентів у сьогоднішніх подіях.

Як що ми уважніше переглянемо ті всі друковані в *Літературній Україні* думки, що "куються" в спілці письменників, то всі вони мають вже по 20 з гаком років і власне наші дисиденти, такі як В. Чорновіл, М і Б. Горині, Ірина і Ігор Калинці, Світличний, Сверстюк, Стус, Осадчий, Гель, Караванський, Мороз і багато, багато інших висували їх ще в дрімучі роки Брежневізму і в трішки менш дрімучі часи веселуна Хрущова. За що потім купу літ мали нагоду милуватися (через колючий дріт) пейзажами Мордовії і Магадану.

В той час, як наші сміливі спілчани мовчки жували балічок і ковтали фрикадельки на літературних бенкетах в "Будинку творчості," милуючись крайобразом Криму чи Кавказу, і крім ситої відрижки ніщо не турбувало їхнього блаженного спокою. Отримуючи за свій спокій гонорари, різні титули і бляшки.

Спокійно жерли, спокійно писали, а хто був трохи неспокійний - заспокоювали дружніми порадами: "Будь розсудливим, будь дипломатом, не лізь на роги . . ."

Хто ж був надто неспокійний, то його заспокоюванням займались відповідні правоохоронні органи. Які захищали єдине право громадян, право на спокій. А ті громадяни, які не хотіли того сонного спокою? Що ж, бажання їхнє "найсправедливіша у світі" держава теж задовільняла і с п о ко ю вони вже не мали.

В ті часи ці неспокійні були чи не єдиним подразником, який не давав народові заснути на віки вічні.

Зі сходом цієї досить мерехтливої "зорі пленительного счастья"[4] перебудови" першими в бій проти сонного царства знову кинулися вони - дисиденти. Згадаймо київський УКК (Український Культурологічний Клюбі) і всі колізії, що розгорілися навколо нього. А тільки трагічний Чорнобиль, бичем опереживши мільоні дрімаючих рабів, примусив ворушитися наших спілчан.

Час дав їм можливість спокутувати свій рабський спокій і більшість з них використали цю можливість.

Але є люди яким нічого не треба було спокутувати, які мужньо пили з гіркої чаші правди і неспокою і які сьогодні відіграють у всіх подіях на Україні далеко не ролю квартирних змовників, як це випливає з доповідей наших інтелектуалістів.

Якщо ми пригадаємо події у Львові трохи більше річної давності, то побачимо, що тою силою, що вивела людей на вулиці на перші на Україні багатолюдні демонстрації, були ніхто інші, як наші "квартирні змовники".

Всі масові мітинги, які відбувалися у Львові протягом минулого і початку цього року, що відіграло надзвичайно важливу ролю у бурхливому зрості національної свідомості і громадянської сміливості, у творенні з натовпу народу, були організовані дисидентами.

Це вони дерут горлянки на мітингах, це їх розганяли палицями і псами у мітингові четверги. Це вони мають на своєму конті вже у час "пленительной" перебудови по декілька судових справ, арештів, адміністративних стягнень і побоїв, влаштованих "невідомими" молодчиками, під маскою яких ховаються професіонали з певних органів сумнівною репутацією.

Крім мітингового крикунства, ці "квартирні змовники," до речі, ведуть ще й велику конструктивну роботу.

Вони є безпосередніми творцями і ініціяторами переважної більшості всіх рухів і організацій, які творяться, включаючи і "Товариство рідної мови" і "Народний фронт". Підписи під вимогою надання українській мові статусу державності вони почали збирати ще з 1986 року.

Вони є тою живою силою, що надихає молодь і молодіжні неформальні організації. Вони спромоглися в цей час, не маючи ніякої матеріяльної бази, на видання *Українського вісника*, *Світ-зілля*, *Катедри*.

Вони, особливо Гель, є натхненниками релігійного руху за легалізацію Української Католицької Церкви і за незалежну Українську Вравославну Церкву. Ірина Калинець була однією з ініціяторок створення жіночих маріїнських дружин.

Вони порушили питання національної символіки і те, що сьогодні на Україні народ виступає під національним прапором, в першу чергу їх заслуга.

А що ж наші львівські спілчани? Вони в той час, коли

продовжиться на ст. 9

Кобзар вітає до Канева
The kobzar at the gates of Kaniv.

продовження із ст. 8

"квартирні змовники" будили сплячих, відсиджувалися за забарикадованими дверима своєї спілки і пасивно спостерігали через шпарину як молодчики з 6-ої роти брутально розганяли людей, на охороні гідності і духовних чеснот і прав яких, як це не раз б'ючись кулаками в груди, заявляла письменницька братія, вони стояли.

За винятком єдиного Р. Братуня вони вичікували Навіть деякі львівські науковці, особливо з інституту суспільних наук, проявили в той час більшу сміливість, ніж спілчанські майстри пера.

Коли ж через шпарину в забарикадованих дверях львівські спілчани побачили, що чорною працею "квартирних змовників" створено активну ситуацію, і це вже не поодинокі вияви "екстремізму і буржуазного націоналізму," а таки масовий народний рух, вони поспішили приєднатися до нього, один наперед другого заявляючи про свою національну свідомість і громадянський патріотизм, при цьому не забуваючи час від часу краєм ока позирати на товаришів з похоронної бригади Щербицького, яка було вже поховала всю цю Україну, а тепер стояла з перекошеними від люті обличчями і вичила, як та Україна почала знову вилазити з могили і підсаджували і підпихали її все тіж "квартирні змовники".

Чи вилізе?

Я не хочу кидати камінь роздору між спілчанами і дисидентами. Зрештою кожна людина має право на спокуту своїх гріхів, і добре, коли вона те право використає.

В сьогоднішній ситуації потрібно використовувати для боротьби за перемогу ідеї правди і волі всі сили і дисидентів і спілчан і партійців, що стоять на нових позиціях. Тільки в єдності всіх сил (про що треба було б і нам в діяспорі пам'ятати) запорука успіху.

Не можна також повністю ототожнювати позицію львівських спілчан і київських.

Львів був взятий як приклад автором з тих міркувань, що він сьогодні є авангардом на шляху боротьби за ідеї демократії, правди, національної свободи, і власне в ньому вирішальну роль у цій боротьбі відіграють дисиденти ці "квартирні змовники," як про них висловився один з виступаючих інтелектуалістів.

Ситуація на Україні зараз надзвичайно складна Питання стоїть в тому, на скільки Україна готова до розв'язання цієї ситуації.

Готовість України буде залежати від двох причин рівня національної свідомості народу і від того горезвісного питання голови Чи буде та сила, що зуміє очолити цей народ

Це є ті два магістральних шляхи, на будівництві яких повинні сьогодні інтенсивно працювати всі свідомі українці як на Україні, так і в Діяспорі.

1. Народна мудрість (Перевжно нею користуються ті, що не мають власної)
2. До даного випадку, будемо надіятись, це не стосується. Примітка автора.
3. Рівень шкідливих відпадів у тихих водах і радіоактивного випромінювання ясних зір.
4. Російська цитата з Пушкіна.

Президент Блізнюк вирвав членство з кайдан (Остап Скрипник)
President Blysniuk frees Ostap Skrypnyk, victim of fascist oppression.

КЛАВДІЙ - ЧЕРВОНИЙ ДЕЗЕРТИР

ЧУСІЙ ВЛАСТЬ
А ІУ ВИЛАЗЬ
ЧУСІЙ КПЬ
ОСІДЛАЙСЬ

КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
БАБА, БАБА

ДЕ ХВІЛЬШ МІДІЙ?

ХТО БАЧИВ МІДІ
ТИХ НЕМАЄ
ЖОВТЕНЬ ГРАЄ
БУБЛИЧКОМ ФІДІ
ЗІРКОЙ МІРКОЙ НА ШТАНІЙ
ГОЛОВУ МИЛИЛА
БУБОЙЧИКИ, БУБОЙЧИКИ
ГОЛОВУ МИЛИЛА
СІЛЬСКА РАДА ТІЛЬКИ ТАК

ДЕ ХВІЛЬШ МІДІЙ?
ДЕ ХВІЛЬШ МІДІЙ
ЗІРКОЙ МІРКОЙ НА ШТАНІЙ ШІ
ШІ ШІ ШІ ШІ
ШІ ШІ ШІ ШІ

ЧУСІЙ ВЛАСТЬ!
А ІУ ВИЛАЗЬ!
ЧУСІЙ КПЬ!
ОСІДЛАЙСЬ!

КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
БАБА, БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
І ГОЛОВА БУРАК

колезький асесор

NO DEBATE.
RESOLUTION.

FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

UKRAINIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

-AUTOMATED TELLER MACHINES AT ALL FOUR LOCATIONS
-SCHOLARSHIPS FOR UNIVERSITY OF TORONTO
-FREE, INTEREST EARNING CHEQUING ACCOUNTS
-DAILY INTEREST AND REGULAR SAVINGS ACCOUNTS
-TERM DEPOSITS AT ATTRACTIVE RATES
-CDN. AND U.S. TRAVELLERS' CHEQUES, MONEY ORDERS

INQUIRE ABOUT OUR COMPLETE RANGE OF SERVICES

FOUR CONVENIENT LOCATIONS

295 COLLEGE STREET
TORONTO, ONTARIO
922-1402

225 THE EAST MALL
ETOBICOKE, ONTARIO
233-1254

2397 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO
762-6961

3635 CAWTHRA ROAD
MISSISSAUGA, ONTARIO
272-0468

Невелика розповідь про студентів

Валентина Теличенко

Валентина Теличенко, член товариства "ГРОМАДА", редактор часопису "ДЗВІН". У квітні 1989 року виключена з фізичного факультету Київського державного університету ім. Тараса Шевченка.

(КИЇВ) - *Громада* виникла в той час, коли Україна ще майже повністю перебувала в тому стані, що так подобався й "старшому братові" -- дружньому російському народові". На початку березня 1988-ого року, у зовні нібито погідному студентському середовищі, з'явилися якісь тривожні течії, що збурили, захвилювали його, і, хоч можливо зробивши не так багато практичних справ, *Громада* чімало зробила в плані боротьби з летаргічним сном, що він Україну в небуття.

Починалося все із Шевченківського вечора 10 березня 1988р., що зробив страшенний переполох в стінах Київського державного університету. Небувала доти ситуація: студенти-фізики незалежно від університетського комсомолу підготували літературно-художню композицію на честь Великого Кобзаря. Партійний Комітет Шарткомі фізичного факультету доклав всіх своїх зусиль до того, щоб прибрати до рук новоявлених націоналістів, не дати розростись небезпечному вогнищу, але це йому не вдалося.

Після закінчення основної частини вечора, студенти залишилися для того, щоб поговорити про те жахливе становище, в якому виявилась Україна за роки великого благоденствія -- так званої Радянської влади. Не дивлячись на часом у вигляді дружніх порад, часом відвертих погроз виступи парткомівців, вісім студентів-фізиків постановили збиратися щотижня, виробити свій статут і створити свою студентську організацію, яка боролась би за відродження національної самосвідомості українців.

Хто ж вони, ці студенти-фізики? Звичайні собі молоді люди, кому ще боліло серце національними проблемами. Були серед них зовсім юні і недосвідчені особи, так і ті, хто вже був у 1983-ому році виключений із університету за націоналістичні гріхи. Пізніше до них прєдналися студенти інших факультетів -- історичного, радіофізичного, біологічного, філологічного та інших. Серед членів *Громади* була велика кількість не-студентів, поскільки ми вбачали велику необхідність в роботі з усією громадськістю Києва та республіки у товаристві об єднатися робітникам та інтелегенція, молодь і повнолітні люди. Їх єднало те почуття, що його намагалися вбити протягом не одного століття -- почуття того, що ми українці, відчуття коренів, що нас живлять, з яких ми проросли. А до сьогоднішнього дня будь-які усвідомлення себе людиною було невигідним будь-яким гнобителям України, то ж ситуація єднування не виникає.

Та повернемося до *Громади*. Перш за все, слід сказати про події, що відбувались навколо Києво-Могилянської Академії, адже саме *Громада* першою привернула увагу киян до цій проблеми. Мітинг біля стін Києво-Могилянської Ададемії був другою такою подією після 26-ого квітня (день Чорнобильської трагедії) того ж року, коли до мітингуючих було застосовано силу, і їх затримала міліція. Саме ці події підготували грунт для всіх наступних мітингів. Крім того *Громада* підготувала і провела велику кількість диспутів, вечорів, вела пропагандистську і агітаційну діяльність.

Але протягом існування *Громади* їй ставили тяжкі перешкоди позбавили нас приміщення, в якому б можна було збиратися для диспутів; відверто нас цькували в пресі; залякували студентів, безпідставно затримували їх міліцїянти і чинновніки КДБ тягали різних членів на розмови, натискало керівництво університету.

Ось кілька прикладів. Літературно-музична група *Громади* підготовала вечір творчості Василя Симоненка "Я для тебе горів, український народе" -- університетський партком його заборонив і найбільш активних членів *Громади* виключили з університету. Рукамі університету було задушено *Громаду*.

З часу виникнення самого товариства, було засновано і його часопис *Дзвін*. Після фактичного знищення *Громади*, *Дзвін* залишився і самостійно діяв. Ми, редакція *Дзвону*, знаходимося в складних умовах. Не маючи ніякої поліграфічної бази, змушені видавати часопис на друкарських машинках. Тираж мізерний. На сьогоднішній день, підготовано шість номерів часопису. Ми домовились, що його видаватиме видавництво *Смолоскип*, але він більше потрібен тут, на Україні, українському читачеві. *Дзвін* піднімає багато найболючіших проблем. Це непідцензурний часопис, який намагається довести можливість існування плюралістичного періодичного видання у *Дзвоні* друкується лише те, що не може бути надруковане в офіційній пресі. Це і праці відомих українських дисидентів-шестидесятників, і студентські статті, цілий ряд інтер'ю та редакційні статті про ті чи інші події.

На сьогоднішній день в різних учбових закладах міста Києва існує біля десяти різних організацій подібних до *Громади*. На жаль, вони значно слабші за неї. Крім того, у Львові діє сильна, як на мою думку, організація -- *Товариство Лева*, та ще кілька подібних по республіці. Впевнена в тому, що всім їм необхідний зв'язок із своїми однолітками за кордоном, лише єдиною громадою ми зможемо досягти якихнебудь позитивних результатів. Ми були б дуже раді навести тісний зв'язок із членами СУСК-у. Це б сприяло не лише духовному збагаченню окремих осіб, але й прискорювало б вихід України на світову арену як однієї з европейських держав. Подолати наявне економічне відставання, та політичне безправ'я Україна зможе лише при активній підтримці та сприянні українців в діяспорі. Ми брати і сестри, ми пагони від одного кореня, і спільною нашою метою це повернення Україні того, що вона заслуговує. На сьогоднішній день масло ситуацію, що якнайбільше цьому сприяє, то ж "єднаймося, борімося -- ПОБОРЕМО"!

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля!

We're your full service Credit Union!

You're invited to check out our full range of financial services and find out how they can work for you.

Chequing accounts, savings accounts, RRSP's, loans, mortgages, money orders, travellers' cheques and more. Your Credit Union has a complete line of financial services to meet your needs.

We can also help you plan a financially secure retirement, save for a house, take out a loan or manage your daily finances.

Count on us for competitive interest rates and service charges, convenient hours and friendly helpful staff.

We're your full service Credit Union. Look to us for all your financial needs.

SO – USE CREDIT UNION

2299 Bloor Street West, Toronto M6S 1P1 • (416) 763-5575
406 Bathurst Street, Toronto, Ontario M5T 2S6 • (416) 363-3904

НЕМА ДУРНИХ

У місто заповзає вечір наче п'яний вуж
Хрустять кістки у дзенбудистів в позі лотос
В кінотеатрі промінь світить в простінь,
і глядачі у цю простінь сміються
І серед них нема дурних.
Карабчієвський цьмулить каву
У мене між зубами спогади пісень
На розі розо'явив дзьоба міліціонер.
В його руці плигає блім смугастий,
І провінційний вчитель дивиться і сумно дише.
І знов ніде нема дурних
Вивалюється з вікон ресторанів
Весільний гуп, чи товстогубий ювілей
З повій знімає штучну шкіру Халін.
І де-не-де дядьки шукають шпа,
і раз у раз питають сірників
Нема дурних цей вечір розумітні
Нема дурних щоби привнесли сенс.
Воєти - сплять в своїх бібліотеках.
Філософи не знають почуття.
Отак воно! Само собі гуляє.
Нап'ється кави, надишеться і насміється
а потім по ховирах розбродеться
та й полягає спать.

Гуляй Нога

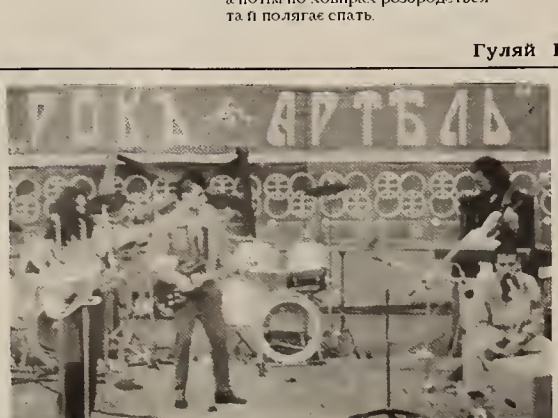

Фото: А. Замка

"Колезький Асесор". Київ - Рок-Артіль.

На прощання в Харкові, співає Марія Бурмака. Віта Дуброва. Андрій Черемський
Send off at Kharkiv station. Strummin' Maria Burmaka, Vita Dubrova and Andrij Cheremskyj.

Бубністки в парку (Харків)
The female drummers of Kharkiv.

Стаття про горобців і календарів

Ну що ж, залетів в Комсомольський хлівець квапний СУСК-івський горобець, і зробили з ним те, що робиться з тими, які даються. Від оброслих бюрократією "камсюків", як то називає їх один з моїх кревних з краю, можна й було цього сподіватись. Натомість, наші показалися, як все ж таки відповідно вразливі, і на щастя в них пульсує чухраїнська тенденція до анархії (чутки ходять, що підчас подорожі навіть обширно говорилося про Батька Махна - читайте в наступньому числі). Начхавши на тавро організаційного обміну і на гумово-пролітний і многоручний нагляд, все ж таки побалакали з цікавими людьми. Може щось з того буде, бо принаймні з тамошньої молоді, видно, щось є. Треба буде тільки вміло до того підійти, щоб їм не дихнуло "діловим запахом", який часом і до нас тут липне.

Не будемо знати (тому, що обмін завівся на таку принципу справедливості) чи собі СУСК не врятував трохи гонору не запросивши комсо-вибраних до Канади. В кінці, може і грішно береже їх від тутейшої запекло-сонної апатії. В Монтреалі, нема населення. В Торонті, "твердині серед асиміляції", знаєм як радо студенти вилізають з нор. Тільки хіба в Едмонтоні, і деінди на Вестах під проводом Капітана дехто би з'явився.

Ану, запротестуйте. Ану хором. Хочу, бо грішна хочу Петрові слова ("А я вірний завжди будуї") чути.

Щоб останним кіском поставити шатро свого презирства, звернулися до нової моди камсючків винагороджувати тих, які настільки грошевиті, щоб їхати в Канаду (див. "Нет Обміну" в цьому числі) От вам ефект перебудови. Відчуваєм, що Комсомол таки не стане націоналістичним, але буржуазним. Може Тепер хіба щераз завішоть шакали, сповівши про признання невдачі ідеології.

А тепер, нумо до позитиву! В травневому числі журналу *Україна* (див. УКРАЇНА ч. 19) з подивом і задоволенням читала коментарі про славозвісний календарець того ж журналу. Водвійно була вдоволена, що він матиме ще ширший тираж, бо щераз надрукували. Це я пишу егоїстично, бо краля під дощем майже як сестра мені подібна (жагою до життя теж), тільки, що в мене губи і ну, (гідно треба, цнотливо) груди більші. А сухому ревнителю видно тільки бракує любови. Якщо в себе не знаходить, нехай до мене приїжджає, гммм?

Тепер треба було б тільки, щоб Октобріяну, (див. СТУДЕНТ ч. 104) славну оборонниці свободи, відхалявили із захалявщини. Тоді запанувала б свобода, а не тільки демократія!

Ц.С. Привикла робити лексичні завваги до своїх писанин, і до перекладу *Україну* також. випадає у східняків, як і в перекладі, б'юстгалтер, це станик.

Чічі Модал

YAHOOO!!

UNIQUE EXCURSION TO UKRAINE

(To coincide with Pop-Music Festival in Chernivtsi)

1. 12 days ($1,879) 15-27 September
2. 14 days ($1,989) 17 September - 1 October.

Price includes: Airfare. Itinerary: Kiev - L'viv - Chernivtsi.
Hotels (double occupancy). Transportation between above mentioned cities in Ukraine. Breakfast. Admission to Festival.

At least six evenings in Chernivtsi from 19 - 24 September, to coincide with the first Ukrainian language pop music festival ever held in Ukraine. Groups from North America which have agreed to perform there, to date, are: Solovei (Toronto), The Darka and Slavko Ensemble (New. York).

For further information contact:

KOBZA INTERNATIONAL
3243 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO, Ontario
Canada M8V 1M3
Bus: (416) 253-9314
Fax: (416) 253-9515

$200.00 required for reservation. Prices quoted in Canadian funds.

The Choice is Yours

You have a whole lot of choices available to you now. The credit union can help you make the right ones for your financial future. As a member–owner, you can help determine the credit union's future too.

Choose the financial institution suited to your needs. Come in and talk to us.

BUDUCHNIST (TORONTO) CREDIT UNION LTD

140 Bathurst Street, Toronto, 363–1326
2253 Bloor Street West, Toronto, 763–6883
4196 Dixie Road, Mississauga, 238–1273
221 Milner Avenue, Scarborough, 299–7291

Фото: Александер Шишкін

"Волання Відоплясова" (В.В) виступає в Москві (1988р).

Панк на Україні

Володимир Іванов

Останнім часом рок- музика у Радянському Союзі бурхливо розвивається, набуваючи характеру молодіжного руху. Деякі радянські рок-групи (*Акваріум*, *Автограф*, та інші) вже стали відомі і на Заході. Та на зміну "ветеранам" з'являються молоді групи другої хвилі.

Починаючи з 1987 року український рок набув нового динамізму. Розвиваються різні стилі: *гард рок і геві метал*, *"нова хвиля" і ритм-енд-блюз*, відроджується *рок-н-рол*, але насправді яскравим явищем стала генерація українських рок-груп, що належать до *панк* культури. Популярність представників інших стилів рок музики має регіональний характер, а український *панк* став відкриттям сезону у СРСР. Такої думки дотримується наприклад, Артем Троїцький (його книгу "Знову в СРСР, або рок у Росії" було видано минулого року у Великій Британії та деякі інші спеціялісти).

Що ж це за загадка - український *панк*?

Звичайно за формою він не схожий на ортодоксальний агресивний *рок-н-рол* гатунку ***Sex Pistols - 77***, або на каліфорнійський *гард-кор*. Форма в нього досить різноманітна і своєрідна, а спільною характерною рисою є відсутність патосу, й панівні іронія та сарказм. Українські групи цього напрямку викликають зростаючий інтерес на рок-фестивалях різного рівня у СРСР. Успіх українського *панку* дещо схожий з ірландською експансією у британській рок-музиці. Стиль розвивається і у Харкові й у Львові, та безумовними провідниками напрямку є групи київського творчого об'єднання *Рок-Артіль*. Найбільш відомі: *Колезький Асессор*, *Робота Х0* та *Волання Відоплясова (В.В.)*

Соліст "Колезького Асесора" - Василь Ґойденко.

Групи досить різні, та їх поєднує схильність до панкової естетики, яка надбала у Києві дещо психоделічного забарвлення.

Музиканти *Робота Х0* - це добре зіграні індивідуалісти. Музичні ідеї цього тріо трохи нагадує ***King Crimson***. Характерним для групи є мелодізм та схильність до складних аранжировок. *Робота Х0* найбільш вишукана, інтелектуальна та психоделічна з київських груп. Більше за інших, вона приділяє увагу роботі у студію. Восени, *Робота Х0* взяла участь у міжнародньому рок фестивалі *Літуаніка 88* у Вільнюсі.

Колезький Асессор - одна з найбільш оригінальних груп, не тільки України, а взагалі радянської рок-музики. Своєрідні футуристичні тексти, іноді російською іноді українською мовами, (останнім часом з'явилася й англо-французькі варіянти) екстравагантний спів з *тірольськими* глісандо, прозорий і у тих випадках, коли звукорежисура задовольняє хоч мінімальним вимогам) гітарний звук і, звичайно, оригінальне конструктивне, композиційне мислення - в цьому є сильні сторони *Асессора* та його провідника Василя Ґойденка.

Волання Відоплясова, група знана за скороченням *В.В.* - найпопулярніша з київських груп. Їхня пісня *Танці* вже півроку тримає перше місце у гит-парадах *Рок-Артілі* і стала гітом у дискотеках Прибалтики та Москви. *В.В* вдало виступили на міжнародному *Рок-Форумі 88* у Вільнюсі. Нещодавно французька телекомпанія *Антен - 2* робила у Ленінграді, Таліні та Москві зйомки фільму про радянські рок-групи (Фільм має показуватися по телебаченню в Франції прикінці цього року). Україну у цьому фільмі представлятиме саме *В.В.* І здається, це вийшло у Київ непогано. Продюсер фільму Катрін Адамов ділиться своїми враженнями: "*В.В* - надзвичайно артистичні, а провідник групи, Олег Скрипка, безумовно матиме успіх серед французьких жінок".

Що ж уявляє з себе провідник українського *панку*? Жорстоке, експресивне звучання гітари і баяну (це один з варіянтів гармоніки), схильність до пародіювання традиційних форм, енергія та сарказм, все це, помножене на артистизм, гумор та український говір зробило *В.В.* улюбленцями української молоді. Так чи інакше, але саме завдяки *В.В.* українська мова останнім часом стає престижною серед київських *неформалів*, а найбільш модними серед місцевих панків є тепер українські вишиванні сорочки.

Так український *панк* став несподіваною, але талановитою дитиною перебудови, і став на своє місце у культурі України.

Фото: А. Замка

"Колезький Асессор". Київ - Рок-Артіль.